

Joanna Krauze-Karpińska

Polonika w dwóch wydaniach
łacińskiej gramatyki Jana Ursinusa
"Methodicae grammaticae libri
quatuor" (Lwów 1592, Zamość 1640),
Halina Wiśniewska, "Przegląd
Humanistyczny" nr 9/10 (1986) :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 30/3-4 (105-106), 434

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WILES Timothy: Witkacy: problem dyskursu. Tłum. D. Kuźnicka. "Dialog" 1986 nr 8 s. 108-114.

Szkic poświęcony językowym aspektom dramaturgii Witkacego. Podstawą analizy jest teza o dwojakim traktowaniu języka: jako środka przekazu treści i jako medium, w którym wyrażają się stosunki międzyludzkie i indywidualne postawy. Autor formułuje krytyczną opinię o tendencjach w badaniach tekstów Witkiewicza, niwelujących racjonalną zawartość sztuk pisarza. Przedstawiając problemy zauważone w Witkacowskich sporach, dużą wagę przywiązuje do sposobu ich wyrażania w dyskursie. Uznaje tezę Browna i Jule'a o komunikatywnych walorach mowy, traktując ją jako klucz do analizy Witkacowskiego dyskursu.

BP/105-106/179

Z.S.

WIŚNIEWSKA Halina: Polonika w dwóch wydaniach łacińskiej gramatyki Jana Ursinusa "Methodicae grammaticae libri quatuor" (Lwów 1592, Zamość 1640). "Przegląd Humanistyczny" 1986 nr 9/10 s. 123-134.

Analizując polski materiał zawarty w łacińskiej gramatyce Jana Ursinusa, autorka przedstawia te fragmenty tekstu podręcznikowego, które odsyłają do realiów polskich lub też informują o świadomości językowej autora podręcznika. Materiał z pierwodruku zestawiono z wydaniem późniejszym o 50 lat, w którym drukarze zamojscy dokonali szeregu zmian. Tak więc w dziele Ursinusa spotykamy polskie nazwy geograficzne (czasem wraz z etymologiami), imiona własne, nazwiska twórców kultury. Przytaczane kwalifikatory wyrażen i zwrotów świadczą o wiedzy językowej Ursinusa. Zasygnalizowane zaś zmiany w wydaniach późniejszych dowodzą zainteresowań językowych w środowisku zamojskim.

BP/105-106/180

J.K.-K.